

De betrokken burger 2011

Een herhaling van het onderzoek van de Burgerlijke Raad voor het Regeringsbeleid van Steven de Jong (2007) over de behandeling van burgerinitiatieven door gemeenten

---

Burger als concurrent van het openbaar bestuur

Wander Engbers	5788102
Jolanda Hovius	5881641
Lucie Gooskens	5909104

30 – 05 – 2011

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

1. INLEIDING **7**

1.1 WAT WAREN DE UITKOMSTEN VAN HET ONDERZOEK UIT 2007?

1.2 WAT IS ER VERANDERD VAN 2007 NAAR 2011?

1.3 METHODE

1.3.1 DE BRIEF

1.3.2. DE ONTMASKERINGSMAIL

1.3.2 VERANTWOORDING VAN DE BRIEF EN ONTMASKERINGSMAIL

2. ANALYSE **13**

2.1 REAGEREN GEMEENTES?

2.2 HOE INHOUDELIJK ZIJN DE REACTIES?

2.3 AARD VAN DE REACTIES

2.4 NUT VAN DE REACTIES

2.5 INVLOED VAN DE MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

2.6 ANALYSE: HOEVEEL GEMEENTES HELPEN HET INIATIEF EEN STAP VERDER?

3. CONCLUSIE **18**

3.1 WAT IS ER VERANDERD?

3.2 MOGELIJKE VERVOLGVRAGEN

3.3 KRITISCHE REFLECTIE

4. EEN GREEP UIT DE GEMEENTEN DIE GOED SCOREN **19**

4.1 GEMEENTE CULEMBORG

4.2 GEMEENTE DE MARNE

4.3 GEMEENTE HEERENVEEN

4.4 GEMEENTE OUD BEIJERLAND

4.5 DEELGEMEENTE CHARLOIS ROTTERDAM

4.6 GEMEENTE VLIST

4.7 GEMEENTE OUDERKERK

4.8 GEMEENTE HELLENDOORN

5.1 GEMEENTE KAAG EN BRAASSEM

5.2 GEMEENTE RIJNWAARDEN

5.3 GEMEENTE SMALLINGERLAND

5.4 GEMEENTE STAPHORST

5.5 GEMEENTE ZAASTAD

LITERATUURLIJST

BIJLAGE

Voorwoord

Wederom zijn alle Nederlandse gemeenten getoetst op de behandeling van e-mails van betrokken burgers. Het goede nieuws: gemeenten zijn ten opzichte van 2007 beter gaan reageren op welzijnsinitiatieven. Het slechte nieuws: als burger heb je in 2011 maar liefst 45 procent kans dat een gemeente *geen* aandacht besteedt aan je plan. Dat ontmoedigt. Wil je iets doen voor de samenleving, dan is het kop of munt of de gemeente je wil helpen dat te realiseren.

Ditmaal ervoer mystery-guest Petra dat met haar kinderknutselclub. En in 2007 stond Eric met zijn senioreneethuis bij 49 procent van de gemeenten voor een dichte deur. Geen significante verbetering, maar daar staat tegenover dat er meer persoonlijke ontvangstbevestigingen uitgestuurd zijn. In 2007 reageerde 32 procent helemaal niet, terwijl nu 'slechts' 19 procent zich doof houdt. De overheid doet dus vaker open, maar de deur blijft op een kier. Een warm welkom is zeldzaam.

Regels en voorzieningen uitleggen

Naar voornoemde percentages ging mijn aandacht als eerst uit toen ik dit onderzoek van de UvA-studenten politicologie Wander Engbers, Jolanda Hovius en Lucie Gooskens doornam. Het geeft antwoord op de vraag of betrokken burgers ook betrokken ambtenaren ontmoeten in hun poging de lokale gemeenschap een dienst te bewijzen. De roep om betrokken ambtenaren is een redelijke wens, want het minste dat je van een regulerende overheid mag verwachten is dat ze de regels uitlegt aan de burger. En dat er op subsidies en bestaande voorzieningen gewezen wordt. Waarom zou je ze anders in het leven roepen?

Het feit dat Wander, Jolanda en Lucie mijn onderzoek uit 2007 herhaald hebben, vind ik persoonlijk natuurlijk een grote eer. Belangrijker is echter de maatschappelijke winst. We kunnen nu vergelijken! Wordt de 'Petra' van 2011 beter behandeld dan de 'Eric' van 2007? Vier jaar geleden hebben veel raadsleden vragen gesteld aan gemeentebesturen die niet goed uit het onderzoek kwamen. Daarin zijn beloftes tot beterschap gedaan. Of er daadwerkelijk iets is verbeterd in bepaalde gemeenten, kan nu vastgesteld worden.

Gemeente De Marne: van kneus tot kampioen

Mag ik in dit kader even uw aandacht voor de gemeente De Marne? In 2007 blonken deze noordelingen uit in bothed, misschien zelfs onbenulligheid. "Er zijn verschillende initiatieven, ook vanuit de markt", reageerde een ambtenaar, "en als overheid gaan we niet regulerend optreden naar de markt toe. We wensen u veel succes met uw plannen."

Dat deed de deur dicht voor Eric. In De Marne zou zijn senioreneethuisje nooit het licht zien. Zijn initiatief was in de kiem gesmoord.

Petra, daarentegen, werd in 2011 door gemeente De Marne met alle eerblijfs ontvangen. In een brief van een kantje schreef de gemeente dat ze een schoollokaal in gebruik kan nemen, dat minder validen vervoerd kunnen worden door De Marne-colonne, dat een steunpunt in Winsum stagiaires kan leveren, hoe het zit met de oprichting van een stichting en dat ze eventueel haar initiatief kan onderbrengen bij een bestaande welzijnsinstelling, zodat de administratieve lasten tot een minimum beperkt worden.

De ambtenaar leidt de brief als volgt in: "Gemeente De Marne streeft ernaar om een regisserende gemeente te worden. Dit houdt onder andere in dat de gemeente ruimte biedt aan initiatieven van burgers en organisaties in het maatschappelijke veld, wanneer deze passen in de beleidsvisie van De Marne. Ook willen we zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande voorzieningen, en proberen koppelingen te maken daar waar mogelijk. In dat licht kunnen we u de volgende handreikingen geven om uw project verder uit te breiden."

Hier gaat mijn hart sneller van kloppen. De Eric die in 2007 keihard afgewezen werd, zou nu in de watten gelegd zijn door dezelfde gemeente. Wat is hier gebeurd? Had Eric in 2007 net de verkeerde ambtenaar te pakken of heeft het gemeentebestuur van De Marne alles op alles gezet om voortaan een voortrekkersrol te vervullen op het gebied van burgerinitiatieven? Alle namen van ambtenaren zijn in dit onderzoek om privacyredenen geanonimiseerd, maar ik pleit ervoor om de naam van deze ambtenaar op een Burgerschapsbokaal te graveren. Wat mij betreft wordt dit de Ambtenaar van het Jaar.

Voer hier een politiek debat over

De Marne verdient dus alle lof. Maar voordat we in een jubelstemming raken, wil ik graag een pijnlijke herinnering met u delen. In 2007 maakte Volkskrant-columnist Amanda Kluvelde gehakt van mijn mystery-guest Eric. "De ideale burger is dus lui, niet in staat grenzen te stellen, kan de consequenties van eigen handelen niet overzien, overlegt niet, geeft zijn echtgenote de schuld van zijn eigen falen en eist dat de gemeente zijn huwelijksproblemen oplost en al het verdere werk voor hem doet."

Die aantijging had te maken met de wens van Eric (op aandringen van zijn vrouw) om het

senioreneethuis buitenshuis voort te zetten. Maar Eric wist niet hoe dat moest, en klopte daarom (net als Petra met haar knutselclub) aan bij de gemeente. De initiatiefnemende burger vroeg de gemeente om nogal wat ondersteuning. Hoe werkt dit, hoe werkt dat, et cetera. De gemeente heeft wel wat beters te doen, vond Kluveld.

Dat was een politieke uitspraak van Kluveld. En politieke uitspraken zijn in dit kader heel legitiem. Hoe ver moet de overheid gaan in het ondersteunen van senioreneethuisjes en knutselclubjes? Moet zij zich beperken tot het uitleggen van de regels of ook actief helpen met de opbouw? Gemeente De Marne heeft zo gezien een politieke ommekeer gemaakt. Maar willen de kiezers van de gemeenteraad van De Marne dat ook? Willen zij dat deskundige ambtenaren zich bezig houden met het knutselclubje van Petra?

Ik heb daar als burger geen principiële bezwaren tegen. Maar wat vindt u? Laat dit onderzoek daarom ook het debat openen over de wens van de kiezer, en niet alleen het organisatorische aspect. Wil de burger dat duurbetaalde ambtenaren worden ingezet om de initiatieven van de Erics en Petra's tot bloei te laten komen? Of wil de kiezer een gemeente die zich beperkt tot het strikt noodzakelijke: regels handhaven en regels uitleggen. Hoe dan ook: zelfs als de kiezer alleen het laatste wil, is er nog veel verbetering mogelijk.

Daarom een waarschuwing aan gemeenten. Op een onbewaakt ogenblik zult u opnieuw geconfronteerd worden met een mystery-guest. Iemand die zich voordoet als Pieter, Sofie, Henk of Ingrid. Behandel iedere burger als een mystery-guest, zou een nuttige aanbeveling kunnen zijn.

Steven de Jong

Redacteur van NRC Handelsblad. Vanaf 2004 doet hij met zijn Burgerlijke Raad voor het Regeringsbeleid (BRR) onderzoek naar de interactie tussen burger en overheid. Contact: dejongsteven@gmail.com

Inleiding

Naar aanleiding van het vak 'Burger als concurrent van het openbaar bestuur' en een gastcollege van Jornt van Zuylen over dit thema gaan wij, Jolanda Hovius, Wander Enbers en Lucie Gooskens voor het eerst een experiment uitvoeren. Hetzij een herhaling van een experiment.

In 2007 heeft Steven de Jong uit naam van de Burgelijke Raad voor het Regeringsbeleid (BRR) een mystery-guest onderzoek uitgevoerd met de titel 'De Betrokken Burger, onderzoek naar de behandeling van burgerinitiatieven door gemeenten'. Het is een e-mail toets op antwoord en respons. Hierbij geeft Steven de Jong al aan dat nader onderzoek gewenst is met vragen als waarom reageren gemeentes zoals ze reageren en wat moet er in de organisatie(-cultuur) veranderen om de betrokken burger beter van dienst te zijn.

De huidige regering doet een groot beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Enerzijds om een mooie samenhang te hebben tussen de burgers en anderzijds, het hoofdmotief, om de samenleving betaalbaar te houden. Nu is dit een hele mooie ambitie maar hoe wordt hier vorm aan gegeven.

Aan de hand van het mystery-guest onderzoek willen we bekijken hoe de gemeentes anno 2011 reageren op een betrokken burger. Burger en overheid kunnen in de meeste gevallen niet om elkaar heen bij een initiatief. Nu zou het prettig zijn voor alle partijen als de betrokken burger ook een betrokken ambtenaar zou treffen. Is dit het geval? Wat is er veranderd? En wat moet er veranderd worden? En hoe past in de huidige theorie en praktijk over burgerinitiatieven?

1. Inleiding

1.1 Wat waren de uitkomsten uit 2007?

In 2007 reageerde bijna de helft van de gemeentes niet inhoudelijk op een burgerinitiatief. Eenderde van de gemeentes reageerde zelfs helemaal niet. 32 procent van de gemeentes laat niets van zich horen. 17 procent laat het bij een ontvangstbevestiging. De rest van de aangeschreven gemeenten, 51 procent, reageert min of meer inhoudelijk. De meeste ambtenaren weten echter geen raad met een betrokken en initiatiefnemende burger. Ze geven een schouderklopje (“Wat een prachtig initiatief!”), maar sturen vervolgens de burger met een kluitje in het riet (“Veel succes!”).

Gemeenten die de betrokken burger in hun eerste reactie uitgebreid informeren zijn schaars. Slechts een kwart van de gemeenten die inhoudelijk reageren, 13 procent op een totaal van 450 gemeenten, denkt zeer actief mee, geeft een overzicht van regelingen en bestaande initiatieven, bekijkt samenwerkingsverbanden en nodigt de burger uit.

1.2 Wat is veranderd van 2007 naar 2011?

Er is veel veranderd de afgelopen vier jaar, zo is er een nieuwe regering aan de macht gekomen met bijbehorend nieuw beleid. Ditzelfde is ook bij de gemeentes het geval. Deze machtswisselingen en veel andere omstandigheden, heeft het beleid omtrent burgerparticipatie en burgerinitiatief niet koud gelaten. Al geeft Jornt van Zuylen, een beleidsmedewerker op het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met burgerparticipatie in de portefeuille, in een interview al aan dat ‘de verschillen tussen kabinetten eigenlijk gering zijn: vanuit een liberaal, sociaal en communitaristisch wereldbeeld kan je fan zijn van resp. ruimte geven aan eigen initiatief, burgers aan het stuur en krachtige gemeenschappen. Maar tegelijkertijd vindt elke politicus het lastig om los te laten... Heel veel aandacht heeft dit onderwerp niet bij de Rijksoverheid en BZK.’ Wel wordt er steeds meer gemeentelijk beleid op dit thema gezet. De vraag is of deze aanpak werkt en of de gemeentes een klein stapje dichterbij de burger is gekomen?

De rijksoverheid heeft wel ‘Help een burgerinitiatief!’ opgericht. Een informatiebron voor ambtenaren in gemeentes over hoe ze initiatieven kunnen ondersteunen en handvatten aanreiken. In 2007 werd het boek ‘Help! Een burgerinitiatief’ uitgebracht, in 2011 het boek ‘Help een burgerinitiatief!’. Naar aanleiding van deze boeken worden er ook cursussen aan gemeentes gegeven. In vier cursussen zijn inmiddels twintig gemeenten bereikt.

Vanaf 2007 staat het onderwerp burgerinitiatieven bij veel gemeenten op de agenda. Er worden bijeenkomsten georganiseerd, er is een netwerk initiatievenmakelaars, er zijn publicaties

geschreven en er is in 2008/2009 een groot programma In Actie met Burgers (IAMB) uitgevoerd waaraan 100 gemeenten hebben deelgenomen. Hiernaast is de website www.participatieportal.nl opgericht voor professionals en een LinkedIn groep “Gemeenten, burgerparticipatie” met maar liefst 868 leden.

Sinds 2008 reikt Burgerlink de e-participatie award uit, dit georganiseerd door TNO. Dit is een stimuleringsprogramma ontwikkeld door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Hiernaast heeft staatssecretaris Ank Bijleveld een startsubsidie van 50.000 euro gegeven voor de ontwikkeling van een *benchmark* burgerparticipatie. Met dit instrument, dat naar verwachting in april 2011 klaar is, kunnen gemeenten zien welke initiatieven voor burgerparticipatie er elders zijn ontwikkeld en hoe succesvol die aanpakken zijn.

Maar al die boekjes en acties leiden nog lang niet tot de gewenste verandering bij gemeentes, aldus Jornt van Zuylen. Daarom is het ministerie ook bezig met leerkringen, intervisies etc. met gemeenten. Hij verwacht dat de meeste gemeenten wel iets doen met/voor burgerinitiatieven (een leefbaarheidsbudget of wijkgericht of dorpsgericht werken) maar dat er maar weinig zijn die het structureel aanpakken en die het zien als een andere manier van werken voor de hele overheid. Er is een groepje van zo'n 40 koplopers (meestal iets grotere gemeenten) die experimenteren met initiatievenmakelaars en nieuwe werkvormen om actieve bewoners te vinden, uit te nodigen en waar nodig te ondersteunen.

1.3 De methode

Op 31 maart 2011, tussen 14:05 en 18:44 ontvingen 20 deelgemeentes en 410 gemeentes de onderstaande email. Hiermee heeft ‘Petra Brouwer’ meer dan 90% van de gemeentes bereikt. Petra Brouwer was een fictief persoon om te bekijken hoe gemeentes reageren op een burgerinitiatief en te bekijken hoe inhoudelijk ze hierop ingaan. Daarnaast is er gekeken naar de aard en het nut van de reacties. Na een maand is het onderzoek afgerond en hebben alle respondenten (van gemeentes en maatschappelijke instellingen) een ontmaskeringmail ontvangen.

1.3.1 De brief

Geachte meneer/mevrouw,

Ik mail u in verband met een plan dat ik heb opgezet. Toen ik nog leerkracht was voor een basisschool kwam ik veel in contact met kinderen. Nu ik gepensioneerd ben dacht ik eindelijk tijd voor mezelf te hebben. Echter, ik miste het contact met kinderen heel erg,

waardoor ik toch steeds meer ging oppassen op kinderen. Ook heb ik door onder andere mijn burens en mijn eigen leeftijd veel contact met andere senioren.

Het viel me op dat ik niet de enige was die moeite had om stil te blijven zitten. Daarom heb ik verleden jaar met enkele andere senioren een woensdagmiddag, knutselmiddag, opgericht. Gewoon omdat zij er dan even uit zijn en in contact komen met hun kleinkinderen. Wat ons jong houdt.

Van het een kwam het ander, de kleinkinderen brachten steeds wat vriendjes mee, en ook die kinderen wilden weer andere kinderen meenemen, en zo er kwamen steeds wat meer kinderen op deze middag. Mijn man vond het in het begin wel leuk, maar geeft nu aan dat de troep en het lawaai hem wat te veel wordt. En dit is vervelend aangezien er steeds meer senioren willen komen helpen en er meer kinderen komen welke onze knutselmiddag willen bijwonen.

Samen met de vaste club hebben we nu een plan bedacht. We willen een vaste ruimte gaan huren om verder te kunnen knutselen. Bij binnenkomst kunnen de ouders van de kinderen en de senioren dan een vrijwillige bijdrage in een pot stoppen. Op den duur willen we ook graag meer activiteiten gaan organiseren met de senioren en de kinderen.

Ik ben ook al in contact geweest met een ROC. Een docent vond het een leuk initiatief en stelde zelf voor dat mogelijk op den duur wat leerlingen van hem stage zouden kunnen lopen om de middagen te kunnen begeleiden.

Vorige week belde een dame van de Thuiszorg. Enkele van haar cliënten hadden vol enthousiasme verteld wat ik van plan ben. Ze vroeg zich ook af hoe ik minder validen naar de locatie breng en aldaar voorzieningen tref. U moet begrijpen dat ik hier weinig verstand van heb, en me in de eerste plaats ook niet heb gericht op de meer hulpbehoevende oudere. Maar als minder valide ook graag aanwezig willen zijn, moet hier ook rekening mee gehouden worden.

Nu vraagt u zich zeker af, vanwaar deze mail aangezien het project al zo goed als op poten is. Het gaat om het volgende. We zullen wat dingen nodig hebben die we zelf niet kunnen regelen. Als gemeente weet u denk ik het beste hoe het geregeld is met voorzieningen als vervoer, locatie, et cetera. Waar ik verder niets van weet, en eigenlijk ook niet lastig mee

gevallen wil worden, zijn de papieren dingen. Ik heb opgevangen dat ik een stichting zou moeten oprichten, een ander had het over veiligheidsregels en weer een ander zei dat ik zelfs belasting moet betalen over alles wat binnenkomt in het potje met de vrijwillige bijdragen. Kortom, een hele waslijst misschien nog.

Er komt dus veel meer bij kijken dan ik van te voren gedacht had en op dit moment kan overzien. Daarom informeer ik u over mijn plan, zie uit naar uw reactie en hoop dat u mij de komende tijd kunt helpen waar nodig.

Met vriendelijke groet,

Petra Brouwer

1.3.2 De ontmaskeringsmail

Geachte Heer/Mevrouw,

Allereerst willen wij u hartelijk danken voor het beantwoorden van onze mail verstuurd op 31 maart jongstleden. In deze mail geeft Petra Brouwer aan een burgerinitiatief te hebben waarbij ze graag wil weten wat de gemeente daarbij voor haar kan betekenen. U heeft daarop gereageerd, vandaar dat u nu deze mail ontvangt.

De mail van Petra is gestuurd in verband met een onderzoek van de Universiteit van Amsterdam naar de reacties van gemeenten op burgerinitiatieven. Wij, Lucie Gooskens, Jolanda Hovius en Wander Engbers zijn studenten aan de opleiding Politicologie met een specialisatie in Bestuur & Beleid. In verband met een eindopdracht van een vak over burgerinitiatieven en hoe hier vanuit de overheid mee wordt omgegaan zijn we dit onderzoek gestart.

Dit onderzoek is in 2007 ook al uitgevoerd door Steven de Jong, het rapport hiervan vindt u via deze link. Tussen 2007 en nu is er echter vanuit rijkswege veel aandacht geweest voor actieve burgers en hoe deze het beste bijgestaan kunnen worden. Om te kijken wat het effect hiervan is hebben wij een fictief persoon bedacht, Petra Brouwer, met wie wij elke gemeente in Nederland hebben benaderd met een burgerinitiatief. Hier is door alle gemeenten op verschillende manieren gereageerd. Sommigen geven überhaupt geen reactie, en anderen komen met hele plannen van aanpak. We kunnen nu al wel zeggen dat de

respons groter is dan in 2007.

Deze gegevens dienen echter nog allemaal verwerkt te worden, zodra dit geanalyseerd is zullen wij onze bevindingen op verzoek naar u toe sturen.

Wij hebben dit onderzoek gedaan met de wetenschap dat dit voor onnodig werk zou zorgen bij elke gemeente. Daarom zouden wij ons nogmaals willen excuseren voor eventueel ongemak dat wij met onze mail hebben veroorzaakt, wanneer u verdere informatie hierover wilt kunt u ons altijd bereiken op onderstaande mailadressen.

Nogmaals hartelijk bedankt voor uw medewerking aan ons onderzoek.

Met vriendelijke groet,

Jolanda Hovius

Lucie Gooskens

Wander Engbers

1.3.3 Verantwoording van de brief en ontmaskeringsmail

Aangezien het onderzoek van 2007 bij sommige ambtenaren nog vers in het geheugen kan liggen, is er besloten om een ‘nieuw’ initiatief te starten. Dezelfde structuur van de brief is overgenomen. Ditmaal ging het echter over kinderen in plaats van over senioren. Hiernaast is er voor besloten om soortgelijke organisaties te willen betrekken bij het project en dezelfde impliciete vraag voor hulp. Het enige wat dus echt veranderd is, is dat het ditmaal gericht is op kinderen in combinatie met ouderen in plaats van alleen senioren. Daarnaast is er één externe organisatie minder bij betrokken dan in de brief van Steven.

Met onze ontmaskeringsmail hebben wij elke gemeente die had gereageerd op de hoogte gesteld van het onderzoek en hen bedankt voor de medewerking. Daarnaast hebben wij een automatisch antwoord ingesteld voor de gemeente die niet binnen de termijn hadden gereageerd, maar pas later mailden. Op de ontmaskeringsmail hebben wij over het algemeen positieve reacties gekregen waarin begrip werd getoond voor het nut van het onderzoek en interesse in de uitkomsten. Enkelen hadden wel afspraken gepland met ons, waar wij logischerwijs niet aanwezig waren, die dit als zonde van de tijd zagen.

2. Analyse

Sinds januari 2011 zijn er door verdere bezuinigingen en samenvoegingen op dit moment 418 gemeentes. Hiernaast kent Amsterdam zeven deelgemeentes en Rotterdam dertien, waarbij alleen contact is opgenomen met de deelgemeentes en niet met de gemeente zelf. Van de 418 gemeentes hadden we van acht gemeentes niet de goede contactgegevens waardoor we uiteindelijk twintig deelgemeentes en 410 gemeentes hebben gemaïld.

De analyse van de gegevens is bij sommige analyse opgesplitst in twee delen, het eerste deel zijn de reacties tot en met 17-04 om te zien hoe snel gemeentes reageren. Het tweede deel van de gegevens zijn alle gegevens bij elkaar. Op deze manier komt er een extra dimensie bij de analyse die in het experiment van Steven nog niet aan de orde was.

2.1 Reageren gemeentes?

Kort na het versturen van de e-mail werd de mailbox van 'Petra Brouwer' overspoeld met automatische en persoonlijke ontvangstbevestigingen. Veelal met de boodschap dat de e-mail zou worden doorgestuurd naar de behandelende ambtenaar of afdeling.

Uiteindelijk heeft 45% van de gemeentes geen inhoudelijke reactie gegeven, waarvan 19% van gemeentes helemaal geen antwoord heeft gegeven. In 2007 heeft 49% geen inhoudelijke reactie gegeven, waarbij toen 32% helemaal geen antwoord heeft gegeven.

Opvallend is dat binnen de eerste 17 dagen dat de gemeentes konden reageren, het gros van de reacties al binnen was. Dit betekent dat als er goed word gereageerd door gemeenten dit ook snel gebeurd.

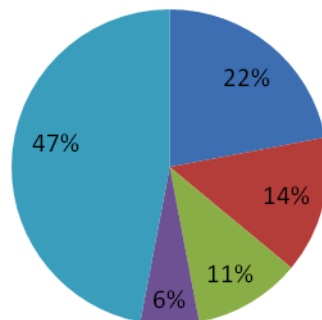
De term inhoudelijke reactie is ruim genomen, als een ambtenaar gericht op het initiatief reageerde, hoe mager ook, werd dit wel gerekend tot een inhoudelijke reactie. Een ontvangstbevestiging, een interne doorsturing of een mail welke om adres gegevens vraagt wordt hier niet in meegenomen.

Een opmerking, 12% van de gemeentes vraagt om adresgegevens. Dit was volgens de ambtenaren nodig om de e-mail te kunnen registreren voor verdere behandeling. Stel dat 'Petra' in deze gevallen alsnog de adresgegevens had geleverd, had de score op inhoudelijke reacties nog maximaal 12% kunnen stijgen. Omdat wij echter niet in staat waren tot het leveren van adresgegevens konden wij niks doen met deze verzoeken. Sommige gemeente hebben wel eerst om adresgegevens gevraagd voor een reactie, en enkele weken later alsnog inhoudelijk gereageerd.

De analyses van de twee datasets met 17 april als scheiding hebben onderstaande diagrammen opgeleverd waarin naar voren komt dat er een daling is van drie procentpunten in de categorie 'geen antwoord'. En er is een stijging van 7 procentpunt te zien in de categorie van 'inhoudelijke reactie' wat kan duiden op een ontvangstbevestiging die daadwerkelijk beantwoord is.

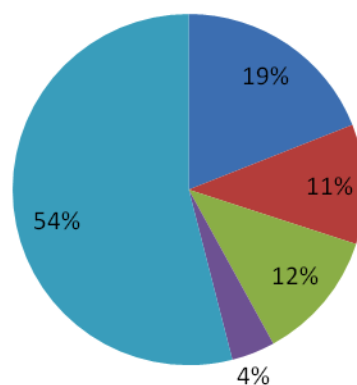
1.1 Reageren gemeenten op burgerinitiatieven? (pre 17-04)

- Geen Antwoord
- Automatische ontvangstbevestiging
- Adresgegevens gevraagd
- Persoonlijke ontvangstbevestiging
- Inhoudelijke reactie

1.2 Reageren gemeenten op burgerinitiatieven? (post 17-04)

- Geen antwoord
- Automatische ontvangstbevestiging
- Adresgegevens gevraagd
- Persoonlijke ontvangstbevestiging
- Inhoudelijke reactie

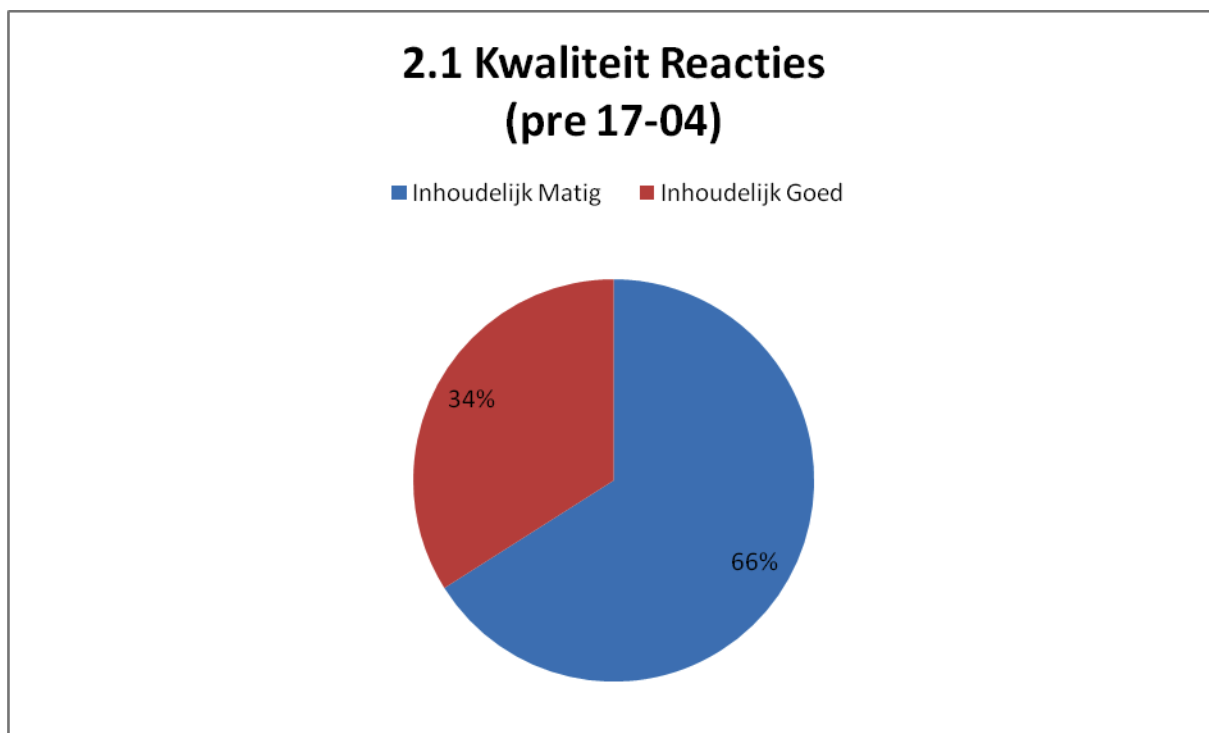

2.2 Hoe inhoudelijk zijn de reacties?

In figuur 1.1 en 1.2 zagen we dat 54% van alle reacties (post 17-04) inhoudelijk reageert. In figuur 2.1 en 2.2 maken we een schifting tussen ‘inhoudelijk matig (IM)’ en ‘inhoudelijk goed (IG)’.

Of een reactie inhoudelijk voldoende scoort, is vooral een gevoelsmatige, subjectieve toets: hoe compleet is de informatie, hoe aanvullend is het geschrevene, noemt de ambtenaar concrete regelingen en verwijst hij, met contactgegevens, naar ondersteunende diensten en personen? Kortom, kan ‘Petra’ met de reactie een stap verder maken in zijn ambitie om een knutselmiddag te organiseren.

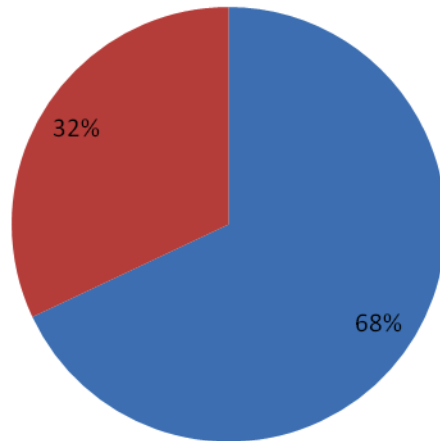
Van de 430 e-mails die gestuurd zijn naar gemeentes, hebben 178 gemeentes niet inhoudelijk gereageerd. Van de inhoudelijke reacties die wel ontvangen zijn, waren 171 inhoudelijk matig (ook wel 68% op de totale reacties).

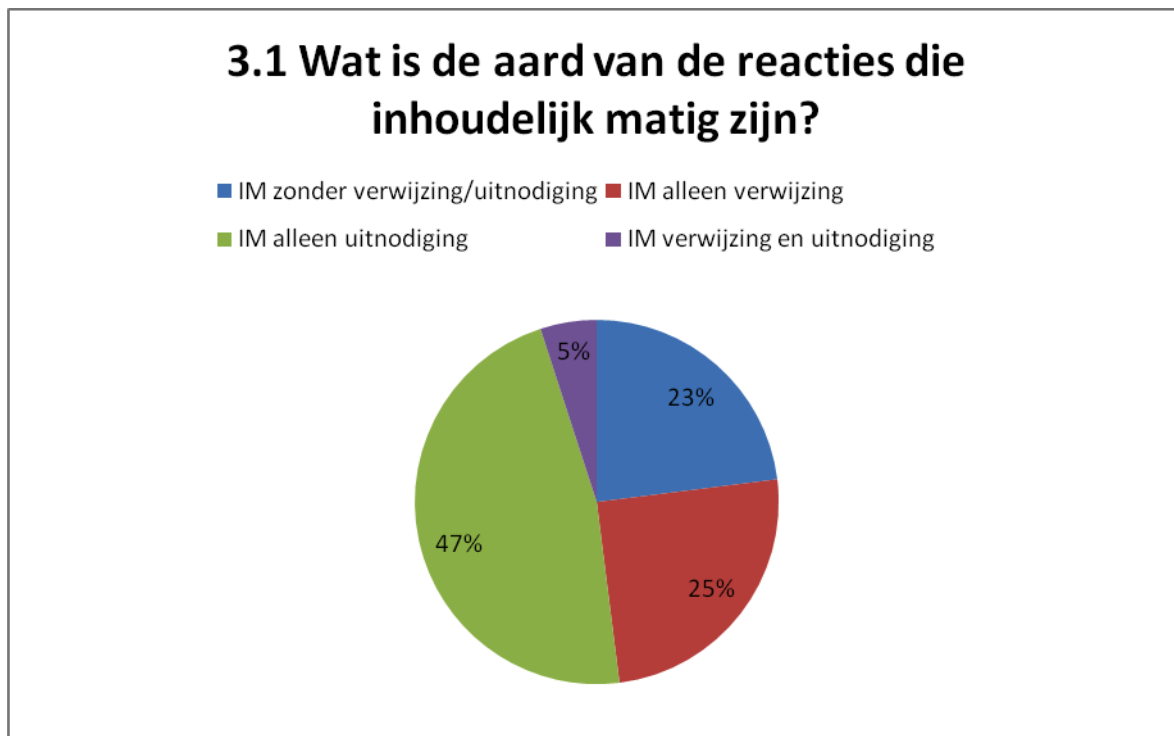
2.1 Kwaliteit reacties (post 17-04)

■ Inhoudelijk Matig ■ Inhoudelijk Goed

2.3 Aard van de reacties

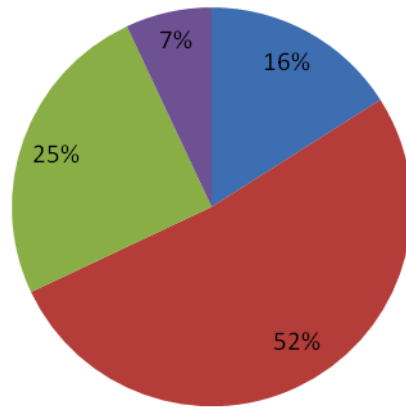
De bijna 70% van de reacties was inhoudelijk mager, ze bevatten slechts een uitnodiging of een verwijzing naar een organisatie (zie grafiek 3.1). Een bericht met alleen een verwijzing helpt de burger wel verder, maar is met het oog van dit onderzoek (helpt de gemeente) niet erg behulpzaam. De gemeentes die 'Petra' een uitnodiging stuurde voor een gesprek, tonen een hogere bereidheid om een burgerinitiatief te steunen.

In grafiek 3.2 wordt 32% inhoudelijke goede mails nader gespecificeerd. Opvallend is dat meer dan de helft van gemeentes alleen duidelijk de burger verder op weg helpt door goed te verwijzen naar organisaties die mogelijk kunnen helpen. Slechts 7% van gemeentes die inhoudelijk goed reageren zorgen voor verwijzing naar andere organisaties én willen de burger zelf ook nog een handje helpen. 16% geeft veel en goede informatie over regels, vergunningen en personen, maar wilt hierover geen afspraak maken of doorverwijzen naar een andere organisatie die mogelijk kan helpen.

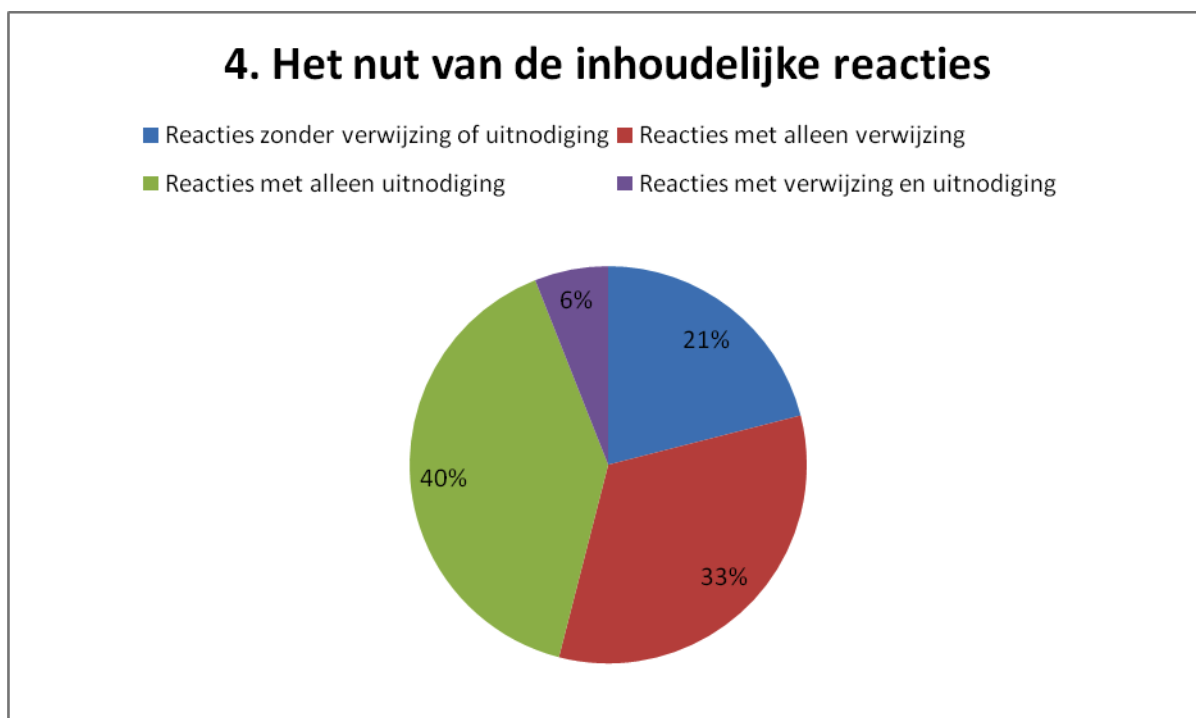
3.2 Wat is de aard van de reacties die inhoudelijk goed zijn?

■ IG zonder verwijzing/uitnodiging ■ IG alleen verwijzing
■ IG alleen uitnodiging ■ IG verwijzing en uitnodiging

2.4 Nut van de reacties

Uit de grafieken van het vorige hoofdstuk blijkt dat het er niet zoveel toe doet of een reactie inhoudelijk voldoende of onvoldoende scoort. Het gaat erom of de ambtenaar nuttige informatie verstrekt dan wel de burger uitnodigt voor een persoonlijk gesprek. Dat zijn de ingrediënten om een burgerinitiatief tot bloei te laten komen.

Bovenstaande diagram laat zien dat: van de gemeenten die inhoudelijk reageren, ongeacht of dat voldoende of onvoldoende is, kan van 79 procent gezegd worden dat de informatie nuttig is. Het aantal nietszeggende (zonder verwijzing of uitnodiging) reacties blijft beperkt tot 21 procent van de inhoudelijke reacties.

Opmerking hierbij is dat niet alle reacties zonder verwijzing of uitnodiging als nietszeggend bestempeld kan worden. Sommige reacties geven een hele lijst antwoorden op de gestelde vragen, waarmee ze de burger ook erg op weg helpen.

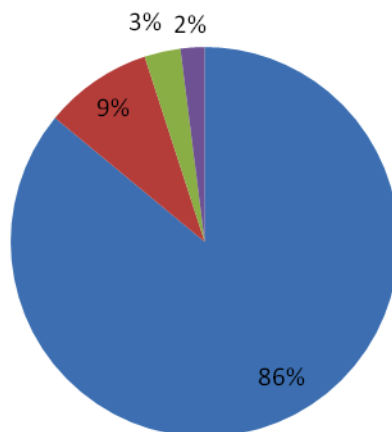
2.5 Invloed van de maatschappelijke organisaties

Een nadere beschouwing leert dat deze correspondenties veel actie gericht en concreter zijn: vrijwel alle (welzijns-)organisaties hebben aangestuurd op een persoonlijke ontmoeting met ‘Petra Brouwer’ om het initiatief verder te bespreken.

Opvallend is dat bij 2% van de mails van externe organisaties er geen mailcontact is geweest met de gemeente. Dit is een vreemde situatie aangezien ‘Petra’ contact wou opnemen met de gemeente en niet met een externe organisatie.

5. Betrokkenheid externe organisaties

- Geen betrokken externe organisaties
- Betrokken externe organisaties bij een inhoudelijk magere reactie van de gemeente
- Betrokken externe organisaties bij een inhoudelijk goede reactie van de gemeente
- Betrokken externe organisaties bij geen reactie van de gemeente

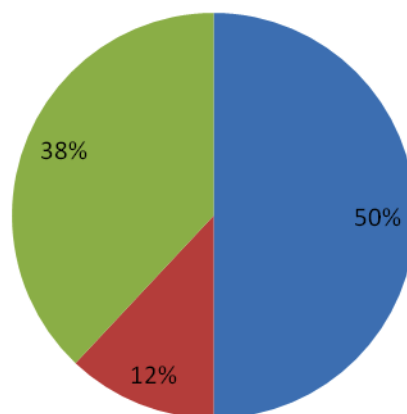

2.6 Analyse: hoeveel gemeentes helpen de burger een stap verder?

Het grootste deel van de inhoudelijke reacties bevat een uitnodiging, verwijzing of andere uitleg. Van de 430 verstuurd mails hebben er in totaal 212 inhoudelijk gereageerd met daarbij een uitnodiging of verwijzing en 53 zonder verwijzing of uitnodiging maar wel met een gedegen uitleg. Dit houdt in dat 165 gemeentes binnen de gegeven termijn niet of ontoereikend hebben gereageerd op het verzoek van 'Petra Brouwer'.

6. Hoeveel gemeentes helpen de burger een stapje verder?

- Inhoudelijke reactie met verwijzing en/of uitnodiging
- Inhoudelijke reactie zonder verwijzing/uitnodiging, wel informatief
- Geen antwoorden, ontvangstbevestigingen en nutteloze reacties

3. Conclusie

3.1 Wat is er veranderd?

Sinds 2007 heeft burgerparticipatie nog meer de aandacht gekregen, voornamelijk van gemeentes. De ambtenaren hebben hier vaak een training over gehad en er bestaat vaak een beleidsplan om actief initiatieven te ondersteunen. De overheid heeft een relatief klein aandeel aan, wel hebben ze het programma ‘Help een burgerinitiatief ontwikkeld.

Dit beleid heeft toch al wat vruchten afgeworpen als 62% van de gemeentes reageert. Wel toont dit onderzoek aan dat er nog een hoop werk aan de winkel is. Zo reageert 38% van de gemeentes niet (met de gemeentes die vroegen om adresgegevens meegeteld). Hiernaast was toch nog een heel groot aandeel van de reacties informatief of doorverwijzend waarbij de ambtenaren ‘Petra’ niet echt verder hielpen.

3.2 Mogelijke vervolgvragen?

Ons onderzoek heeft zich in een relatief korte periode afgespeeld (één maand) en wij hebben niet geantwoord op de vragen gesteld door gemeenten. Dit vernauwt ons kader over de kwaliteit van de reacties. Bij een vervolgonderzoek kan er meer informatie worden verkregen wanneer er a) adresgegevens beschikbaar zijn en b) er wordt gereageerd op de vragen van de gemeenten. Het onderzoek dat wij hebben gedaan geeft enkel een ‘eerste of tweede reactie’ van de gemeenten weer, wat tekenend is maar niet volledig voor de gemeenten.

Naast het korte onderzoek naar de reacties van gemeenten kan er beter gekeken worden naar de reacties gegeven door externe organisaties. Uit ons onderzoek komt naar voren dat veel gemeenten het contact met burgerinitiatieven hebben gedelegeerd naar organisaties in het maatschappelijk middenveld. In ons onderzoek hebben wij geen aandacht voor de kwaliteit van deze reacties, dit kan in een vervolgonderzoek beter worden onderzocht. Wanneer dit onderzocht zou worden zou er ook een vergelijking getrokken kunnen worden met de reacties van gemeenten en welzijnsorganisaties. Wanneer hieruit blijkt dat één van de actoren structureel beter reageert zou hieruit een nieuw beleid voort kunnen vloeien.

3.3 Kritische reflectie

Door de opzet van ons onderzoek, vervolgonderzoek, met drie personen, in een drukke periode qua studeren, zijn er enkele kanttekeningen te plaatsen bij ons onderzoek.

Omdat het een vervollexperiment was kan het zijn dat gemeenten niet hebben gereageerd op onze brief. Sommige gemeenten hebben na de ontmaskeringsmail ook gemeld dat zij al aan de integriteit van onze originele mail twijfelden met het originele experiment in het achterhoofd. Deze twijfel is gegrond maar hoeft geen rechtvaardiging te zijn voor niet of slecht reageren, omdat dit niet in het voordeel is van de eigen gemeente.

Dat wij het onderzoek met drie personen hebben uitgevoerd heeft zijn gevolgen gehad in het coderen, de keuze tussen inhoudelijk matig, goed en andere criteria zijn vrij subjectief. Door goede afspraken hebben wij dit echter zo min mogelijk effect laten hebben in het coderen om een coherente dataset te krijgen. En de drukke periode qua studie heeft ervoor gezorgd dat wij in de afhandeling van het onderzoek niet alle mails hebben kunnen beantwoorden, en er misschien meer uit hadden kunnen halen.

4. Een greep uit de gemeenten die goed scoren

4.1 Gemeente Culemborg

Van: Gemeente Culemborg, <Naam medewerker geanonimiseerd>
Aan: p.b.brouwer@gmail.com
Cc: <Naam medewerker geanonimiseerd>
Datum: 4 april 2011 15:01
Onderwerp: FW: Betreft: Knutselmiddagen

Geachte Mevrouw Brouwer,
N.a.v. uw initiatief zou ik graag een keer persoonlijk met u overleggen om te kijken of en hoe ik u kan bijstaan in uw plan. Wilt u zo vriendelijk zijn uw contactgegevens naar mij te mailen of mij bellen op <Telefoonnummer geanonimiseerd>. Dan kunnen wij een afspraak maken.

met vriendelijke groet
<Naam medewerker geanonimiseerd>
beleidsadviseur afdeling stadsontwikkeling

Van: Oostrum Gemeente Culemborg, <Naam medewerker geanonimiseerd>
Aan: p.b.brouwer@gmail.com
Datum: 7 april 2011 08:35
Onderwerp: FW: Betreft: Knutselmiddagen

Beste Mevrouw Brouwer,
Ik heb u eergisteren een mail gestuurd met als doel om tot een gesprek te komen n.a.v. uw plan. Wellicht is het een idee dat ik volgende week woensdag bij de knutselmiddag langskom; dan kan ik gelijk ervaren hoe dit verloopt. Ik heb dan wel uw adres nodig.
Met vriendelijke groet
<Naam mederwerker geanonimiseerd>

Van: Gemeente Culemborg, <Naam medewerker geanonimiseerd>
Aan: p.b.brouwer@gmail.com
Datum: 13 april 2011 08:49
Onderwerp: FW: Betreft: Knutselmiddagen

Mevrouw Brouwer,
Het is inmiddels woensdag. Ik heb voor vanmiddag tijd gereserveerd in mijn agenda om uw knutselmiddag te bezoeken. Ik heb echter nog geen reactie van u ontvangen.
Mocht u geen prijs meer stellen op ondersteuning bij uw initiatief dan hoor ik dat ook graag.

Met vriendelijke groet,
<Naam geanonimiseerd>

4.2 Gemeente De Marne

Van: Gemeente De Marne, Annelies <Naam medewerker geanonimiseerd>

Aan: p.b.brouwer@gmail.com

Datum: 5 april 2011 11:25

Onderwerp: Knutselmiddagen

Geachte mevrouw Brouwer,

op donderdag 31 maart 2011 hebben wij van u een e-mail ontvangen, waarin u de gemeente De Marne om ondersteuning vraagt bij uw knutselmiddag-project. Ten eerste willen wij u complimenteren met uw initiatief, waarbij u jong en oud samenbrengt door het organiseren van een wekelijkse knutselmiddag!

Gemeente De Marne streeft ernaar om een regisserende gemeente te worden. Dit houdt onder andere in dat de gemeente ruimte biedt aan initiatieven van burgers en organisaties in het maatschappelijke veld, wanneer deze passen in de beleidsvisie van De Marne. Ook willen we zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande voorzieningen, en proberen koppelingen te maken daar waar mogelijk. In dat licht kunnen we u de volgende handreikingen geven om uw project verder uit te breiden:

- Locatie

Voor het huren van een locatie zou u contact kunnen opnemen met dorpshuizen of scholen binnen de gemeente. Momenteel is er veel leegstand bij scholen, en u zou kunnen informeren of er op woensdagmiddag ruimte is voor uw activiteiten. Ook dorpshuizen hebben ruimte voor maatschappelijke activiteiten.

- Vervoer

Het vervoeren van minder validen is geregeld via doelgroepenvervoer. Hierop kan iedereen die een indicatie heeft voor vervoer in het kader van de WMO aanspraak maken.

Op het gebied van vervoer in het algemeen zou u wellicht contact kunnen opnemen met De Marne-colonne (<Telefoonnummer geanonimiseerd>). Dit is een vrijwilligersorganisatie, die in het bezit is van een personenbus. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de reguliere openbare vervoerslijnen zoals bijvoorbeeld lijn 65 en lijn 99 (de flexbus (<http://www.flexbusdemarne.nl>)).

- Stages

U geeft aan dat het ROC interesse heeft getoond om uw project als stageplek in te richten. Vanuit de gemeente worden vrijwilligerswerk en maatschappelijke stages uitgevoerd via het Steunpunt Vrijwilligerswerk in Winsum. U kunt hier terecht voor vragen en eventuele bemiddeling. Ook zou een vrijwilliger u misschien kunnen helpen met het papierwerk (voor zover hier sprake van is). Meer informatie: <http://www.vrijwilligerswerk-demarne-winum.nl>.

- Oprichten stichting

Ervan uitgaande dat u met uw project geen winstoogmerk heeft, verwachten wij niet dat het oprichten van een stichting noodzakelijk is. De Kamer van Koophandel kan u hier meer over vertellen. Wel kan het inderdaad zo zijn dat de belastingdienst de vrijwillige bijdragen kan zien als inkomsten, waarover misschien belasting betaald moet worden. Deze vragen kan de Belastingdienst het beste zelf beantwoorden.

Verder raden wij u aan contact op te nemen met de stichting welzijn ouderen bij u in de buurt. Deze organisatie organiseert op grote schaal activiteiten en kan u wellicht antwoord geven op een aantal praktische vragen. Misschien kunt u uw activiteiten zelfs wel onder de vlag van de SWO uitvoeren en zo de administratieve last beperken. Het spreekt voor zich dat u hiervoor in overleg moet met de SWO en dat wij u hierover geen toezeggingen kunnen doen.

Tot slot willen we u wijzen op de mogelijkheid om subsidie aan te vragen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Of u hiervoor in aanmerking komt staat beschreven in de "Subsidieverordening De Marne 2011" en aanvullend beleid op dit gebied zal in het eerste halfjaar van 2011 worden vastgesteld. De aanvraagformulieren zullen binnenkort op onze website staan: www.demarne.nl

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Heeft u toch nog vragen, kunt u contact opnemen met het Taakveld Welzijn via het telefoonnummer <Telefoonnummer geanonimiseerd>.

Met vriendelijke groet,

<Naam medewerker geanonimiseerd>

4.3 Gemeente Heerenveen

Van: Gemeente Heerenveen <Naam medewerker geanonimiseerd>

Aan: "p.b.brouwer@gmail.com" <p.b.brouwer@gmail.com>

Datum: 1 april 2011 12:39

Onderwerp: RE: Betreft: Knutselmiddagen

Geachte mevrouw Brouwer,

Is het ook een idee om de knutselmiddagen te gaan houden in een wijk- of buurtcentrum?

Voor mogelijke beschikbare ruimten in wijk- en buurtcentra op de woensdagmiddag kunt u eventueel contact opnemen met Caleidoscoop. Zie link <http://www.caleidoscoop.net/informatie/locaties>

Daarnaast zijn er ook particuliere locaties die u kunt huren. Zie bijvoorbeeld <http://www.centra71.nl/>

Nog een optie is wellicht een ruimte in een bejaarden- of verzorgingshuis

Of u voor deze knutselmiddagen een stichting in het leven moet roepen is uw keus (en stichting oprichten kost veel tijd en geduld).

Voor het regelen van de aansprakelijkheid, het ontvangen van giften e.d. kan een stichting wenselijk zijn. Op internet is veel informatie te vinden over het oprichten van een stichting.

Als u de knutselmiddagen alleen "hobbymatig gaat houden" (als een soort vrijwilliger) is het oprichten van een stichting m.i. niet nodig.

Het netto geld dat u verdient aan deze knutselmiddagen dient u achteraf op te geven bij uw aangifte inkomstenbelasting.

Wat betreft het vervoer: mensen die slecht ter been zijn kunnen bij het WMO-loket van de gemeente Heerenveen WMO-vervoer aanvragen.

Tegen openbaar-vervoer tarief kan men dan in plaats van de bus met de taxi reizen.

Wilt u een andere ruimte wilt huren (niet zijnde een wijk- of buurtcentrum of iets dergelijks) dan is het wenselijk om vooraf door de gemeente te laten toetsen of het houden van knutselmiddagen op die specifieke locatie op grond van het bestemmingsplan ook is toegestaan.

Hopelijk help dit u iets verder

Met vriendelijke groet,

<Naam medewerker geanonimiseerd>

Oprichten van een stichting

Een stichting oprichten kost veel tijd en geduld.

Je zult veel informatie moeten halen, voordat je deze van de grond afkrijgt.

Het is goed eerst een stappenplan te maken.

Goed na denken en niets vergeten, een lijstje heeft zijn voordelen.

Om te beginnen ga je naar de Kamer van Koophandel, dat is je eerste stap.

- Geef je stichting een naam.

- Laat je inschrijven.

- Hieraan zijn kosten verbonden

- Een uittreksel heb je nodig van de gemeente waar je opstart.

Maak een afspraak met de notaris en ga samen met hem / haar omschrijven wat je stichting inhoud.

Dat komt dan allemaal in je concept te staan.

- Omschrijf je doelen en wat het inhoud

- Laat het uitgebreid erin zetten kun je alle kanten uit.

- Zorg ervoor dat je je zelf goed indekt voor eventuele handelingen die je misschien vergeten bent om dit te vermelden.

- Ga met een lijst van je omschrijvingen naar je notaris.

- Ook aan de notaris zitten hoge kosten verbonden.
- Notaris zorgt ervoor dat je stichting rechtsgeldig word.
- Je kan alleen een stichting oprichten, of je gaat samen werken met anderen.
- Als je met meerdere personen gaat samen werken, zal dit vermeld worden in de Akte van de notaris.

Vervolgens is het verplicht een BTW nummer aan te vragen bij de belastingdienst.

Hier kun je de uitgaven weer declareren en je krijgt de BTW kosten retour van de belastingdienst.

Door de belastingdienst word bekeken of dit per jaar gebeurt of per 3 maanden.

Laat je je goed informeren hierover.

Soms maak de belastingdienst zich er gemakkelijk vanaf, hou dit goed in de gaten bij hun , anders krijg jij dat na een jaar op je brood.

Dan heb je een rekening courant nodig bij een bank.

Het is verstandig goed te informeren waar je deze rekening gaat openen.

De ene bank is de andere niet.

Bv : Bij de ABN/AMRO is deze het eerste jaar gratis. Het tweede jaar moet men gaan betalen hiervoor.

Bij de SNS /Regiobank is dit gratis tot 500 euro aan giften, vervolgens weer betalen voor je afschriften en

afboekingen die je maakt.

Ing bank is niet gratis, betalen voor elke handeling die je doet.

Goed informeren dus!

Bron: <http://zakelijk.infoyo.nl/overige/8136-een-stichting-oprichten.html>

4.4 Gemeente Oud Beijerland

Van: Gemeente Oud Beijerland, <Naam medewerker geanonimiseerd>
Aan: "p.b.brouwer@gmail.com" <p.b.brouwer@gmail.com>
Datum: 12 april 2011 12:13
Onderwerp: knutselmiddagen

Geachte mevrouw Brouwer, Beste Petra,

Op 31 maart stuurde u ons een email waarin u om ondersteuning/suggesties vroeg vanuit de gemeente Oud-Beijerland met betrekking tot uw plan voor de organisatie van de knutselmiddagen. U geeft aan dat de knutselmiddagen heel succesvol zijn voor zowel jong als oud! Graag willen wij u wijzen op het Centrum voor Senioren dat SSO, Alerimus, HW wonen en de gemeente Oud-Beijerland hebben geïnitieerd. Het Centrum voor Senioren opent naar verwachting op 21 juni as haar deuren. Het Centrum voor Senioren biedt ruimte voor de uitvoering van uiteenlopende activiteiten. De knutselmiddagen die u organiseert lijken ons inziens prima te passen bij de sociaal culturele activiteiten en ontmoeting- en ontspanningsactiviteiten die in het Centrum voor Senioren worden gerealiseerd.

Vanochtend heb ik contact opgenomen met <Naam geanonimiseerd>, de projectleider van het Centrum voor Senioren en haar geïnformeerd over de knutselmiddagen die door u en anderen worden georganiseerd. Zij reageerde erg enthousiast en wil graag met u de samenwerkingsmogelijkheden verkennen. Ik heb haar daarvoor uw emailadres toegestuurd. Hierbij wil ik u ook de contactgegevens geven van <Naam geanonimiseerd>, u kunt gerust contact met haar opnemen. Zij is bereikbaar op <Telefoonnummer geanonimiseerd> en per email op: <Email geanonimiseerd>.

Mocht u nog aanvullende vragen hebben, dan kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,
<Naam medewerker geanonimiseerd>

4.5 Deelgemeente Charlois Rotterdam

Van: Deelgemeente Charlois Rotterdam, <Naam medewerker geanonimiseerd>
Aan: p.b.brouwer@gmail.com
Datum: 12 april 2011 09:09
Onderwerp: knutselen

Geachte mevrouw Brouwer,

Wat een leuk initiatief, ik word er helemaal blij van.

Binnen de deelgemeenten ben ik beleidsmedewerker voor zorg en welzijn, vandaar dat ik uw brief afhandel.

Ik denk dat het goed is als we een keer afspreken, maar ter voorbereiding wil ik alvast even weten:

- In welke wijk woont u en is dit ook de wijk waarin u de knutselactiviteiten wilt organiseren?
- Hoe groot moet de ruimte zijn (hoeveel deelnemers per keer)?

Met deze informatie kan ik gerichter wat zaken voor u uitzoeken.

Met vriendelijke groet,
<Naam medewerker geanonimiseerd>

4.6 Gemeente Vlist

Van: Gemeente Vlist <Naam medewerker geanonimiseerd>
Aan: p.b.brouwer@gmail.com
Datum: 5 april 2011 16:30

Geachte mevrouw Brouwer,

Ik heb uw mail ontvangen en gelezen over uw initiatief, wat een zeer succesvol blijkt. Graag wil ik met u in gesprek gaan over wat er nodig en wat wij mogelijk kunnen betekenen. Graag nodig ik u uit voor een gesprek op maandag 18 april as. om 9.30 uur in het Gemeentekantoor, Dorpsplein 8 in Stolwijk.

Mocht de tijd u niet uitkomen, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,
<Naam medewerker geanonimiseerd>

Van: Gemeente Vlist, <Naam medewerker geanonimiseerd>
Aan: p.b.brouwer@gmail.com
Datum: 18 april 2011 10:36
Onderwerp: afspraak

Geachte mevrouw Brouwer,

Ik had u uitgenodigd voor een gesprek, maar u bent niet verschenen. Mogelijk dat er iets is mis gegaan in de communicatie. Kunt u telefonisch contact met mij opnemen om een nieuwe afspraak te maken. Mijn telefoonnummer is <Telefoonnummer geanonimiseerd>. Ik ben aanwezig op maandag, dinsdag en vrijdag.

Met vriendelijke groet,
<Naam medewerkter geanonimiseerd>

4.7 Gemeente Ouderkerk

Van: Gemeente Ouderkerk, <Naam medewerker geanonimiseerd>

Aan: p.b.brouwer@gmail.com

Datum: 12 april 2011 09:18

Onderwerp: Knutselmiddagen

Geachte mevrouw Brouwer,

Het is leuk te horen hoe een initiatief uitgroeit tot iets structureels. Zoals ik uit uw mail lees is er zowel onder de kinderen, als ouderen en scholen behoefte aan. Wij waarderen daarom ook zeker uw initiatief.

Daarmee ontstaan er inderdaad ook diverse vragen. Wij kunnen niet alle vragen beantwoorden, maar ik kan u wel voor een deel op weg helpen.

Stichting

Het is de vraag of u dit zelf wilt. U kunt altijd even met de kamer van koophandel overleggen of dit verstandig is te doen. Mijn inziens is het niet direct noodzakelijk. Als u dit niet doet, moet ik u zich wel beseffen dat u als particulier altijd persoonlijk en dus ook uw privé vermogen aansprakelijk bent.

Het oprichten van een stichting brengt wel kosten met zich mee. De notariskosten zijn al snel zo'n € 300 à € 400, inschrijving bij de kamer van koophandel is een klein bedrag.

Belasting

Als u zich aanmeldt als stichting, dan krijgt u ook automatisch te maken met de belasting. Gezien het feit dat u geen vast bedrag vraagt, maar een tegemoetkoming in de onkosten, denk ik niet dat u btw hoeft door te berekenen.

Ik denk dat u formeel de inkomsten wel op moet geven bij uw inkomstenbelasting, al zou ik dan verwachten dat u ook uw uitgaven mag aftrekken. Hoe dit precies zit zou u anders bij de belastingdienst kunnen navragen. Het is aan u om te bepalen of u dit wel of niet doet.

Vervoer minder validen

De Stichting WON (voorheen SWSN) is een welzijnsstichting. Zij hebben vrijwilligers die op een busje rijden voor oudere mensen of minder validen uit Nederlek.

Wellicht kunt u eens vragen of zij op woensdagmiddag tijd hebben om te rijden. U kunt dat vanuit u zelf regelen. U kunt natuurlijk ook naar de mensen toe aangeven dat ze zelf contact kunnen opnemen met de stichting WON en vragen of ze gebruik kunnen maken van het busje. Dan heeft u er geen omkijken naar. Hun telefoonnummer is <Telefoonnummer geanonimiseerd>.

Vrijwilligersverzekering

Voor alle zekerheid wil ik vermelden dat u altijd onder onze vrijwilligersverzekering valt. U valt onder deze verzekering als u in 'enig organisatorisch verband' vrijwilligersactiviteiten verricht. Als u op een locatie gaat werken en elke woensdag iets organiseert, valt u dus onder deze verzekering, want dan zit er toch een organisatie achter. Misschien is het in uw afweging prettig te weten dat u hiermee een aantal (persoonlijke) risico's inperkt. De vrijwilligersverzekering is te vinden op onze website <http://www.nederlek.nl/index.php?simaction=content&mediumid=9&pagid=523&stukid=2489#titel2489>.

Vrijwilligers (en vrijwilligersorganisaties) zijn tijdens hun werk als vrijwilliger verzekerd voor:

1. ongevallen en persoonlijke eigendommen
2. aansprakelijkheid vrijwilliger
3. aansprakelijkheid rechtspersonen
4. bestuurdersaansprakelijkheid
5. verkeersaansprakelijkheid rechtspersonen
6. rechtsbijstand

Veiligheidsregels

Zoals al aangegeven bent u persoonlijk verantwoordelijk voor de veiligheid. U zult er dus voor moeten zorgen dat alles veilig is. Als u een accommodatie gaat huren, dan is overigens de verhuurder verantwoordelijk dat alles in de ruimte veilig is. Wat dat betreft ligt de verantwoordelijkheid dus niet bij u,

maar bij de verhuurder. Maar u bent wel verantwoordelijk voor alles wat u of evt. andere vrijwilligers of kinderen daar doen.

In het geval van kinderactiviteiten kan ik me voorstellen dat u er voor zorgt dat alle onveilige materialen uit het zaaltje worden gehaald zodat kinderen zich daar niet aan kunnen bezeren. Dat u met veilig knutselmateriaal werkt, dat de vrijwilligers geen heel zware dingen hoeven te versjouwen e.d. Ik kan me niet heel veel problemen voorstellen, behalve de standaard dingen die je eigenlijk altijd met en voor kinderen doet.

Kortom,

Ik denk dat het op zich mogelijk is om als particulier dit te blijven doen. U moet dan alleen beseffen dat u persoonlijk aansprakelijk bent. Dit wordt voor een deel opgevangen door onze vrijwilligersverzekering mits er 'enig organisatorsich verband' is. U zult formeel de inkomsten opgeven bij de belastingdienst via de inkomstenbelasting, maar dat zou u even met hen moeten afstemmen, en nagaan of u dan ook de uitgaven mag aftrekken.

Een stichting zorgt er voor dat u niet meer persoonlijk aansprakelijk bent en u de inkomsten niet bij uw persoonlijk inkomstenbelasting hoeft op te geven. Dit brengt echter wel extra administratie mee en natuurlijk kosten.

Ik adviseer u zeker telefonisch contact op te nemen met de kamer van koophandel en de belastingdienst. Dan hoort u ook rechtstreeks van de betreffende organisaties wat u het beste kunt doen en kunt u een afweging maken.

Ik hoop u hiermee in ieder geval wat op weg te hebben geholpen.

Met vriendelijke groet,

<Naam medewerker geanonimiseerd>

4.8 Gemeente Hellendoorn

Van: Gemeente Hellendoorn, <Naam medewerker geanonimiseerd>

Aan: p.b.brouwer@gmail.com

Datum: 4 april 2011 11:28

Onderwerp: Knutselmiddagen

Geachte mevrouw Brouwer,

Dank u voor uw mail. Wat een prachtig initiatief; hoe zo iets kleins kan uitgroeien tot zo iets moois! Zilveren kracht, intergenerationeel, vrijwilligers, stages, dagbesteding. Onze samenleving kan initiatieven zoals het uwe heel goed gebruiken.

Uit uw mail maak ik op dat u voor verschillende onderdelen hulp kunt gebruiken. Wij denken graag met u mee om de 'waslijst' zoals u het noemt, compleet te maken en te helpen oplossen. Naast de aspecten die u zelf al noemt, zoals lokatie, vervoer, juridische vereisten, is een (ongevallen-)verzekering bijvoorbeeld al iets wat ook belangrijk is om te regelen.

Waar we zelf het antwoord niet kunnen vinden, kunnen we partners uit ons netwerk vragen om te helpen. Het toeval wil namelijk dat momenteel een werkgroep (die bestaat uit bedrijven en maatschappelijke organisaties) onderzoekt hoe in onze gemeente een platform opgericht kan worden waar iedereen met goede ideeën en daar hulp bij kan gebruiken, terecht kan. Uw actie met de knutselmiddagen is een heel mooi voorbeeld waar iedereen ongetwijfeld enthousiast over zal zijn.

Wilt u mij bellen om een afspraak te maken?

Ik hoor graag van u.

Met vriendelijke groet,

<Naam medewerker geanonimiseerd>

5. Een greep uit de gemeenten die slecht scoren

5.1 Gemeente Kaag en Braassem

Van: Gemeente Kaag en Braassem
Aan: p.b.brouwer@gmail.com
datum: 5 april 2011 16:50
Onderwerp: FW: Betreft: Knutselmiddagen

Geachte mevrouw,

Wij verwijzen u door naar de jeugdverenigingen of de ouderensociëteiten.
Zij organiseren nu al activiteiten voor uw doelgroep en kunnen u verdere informatie verstrekken.
Adressen vindt u [hier](#) in de gemeentegids.

Wij wensen u veel succes met het organiseren van uw activiteiten.

Gemeente Kaag en Braassem

5.2 Gemeente Rijnwaarden

Van: Gemeente Rijnwaardenn <Naam medewerker geanonimiseerd>

Aan: p.b.brouwer@gmail.com

Datum: 6 april 2011 13:03

Onderwerp: Betreft: Knutselmiddagen

Geachte mevrouw Brouwer,

In beginsel doen wij alleen zaken met verenigingen of stichtingen met volledige rechtspersoonlijkheid. Dat wil zeggen die de statuten hebben vastgelegd door een notaris en die zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Kortom u zult meerdere personen moeten vinden die een stichting of verenigingen willen oprichten en die ook in het bestuur zitting willen nemen en staan voor hun taak (handjes laten wapperen).

Wij geven wel subsidie voor het oprichten van verenigingen.

Het is de bedoeling dat de vereniging- of stichtingsbestuur zaken als vervoer, ruimten e.d. zelf regelt. Dat is geen taak voor de gemeente. Wellicht dat de heer <Naam geanonimiseerd> van de Stichting Welzijn Rijnwaarden u verder kan helpen. Zijn e-mail adres is: <Email geanonimiseerd> Succes verder.

Met vriendelijke groet,

<Naam medewerker geanonimiseerd>

5.3 Gemeente Smalingerland

Van: Gemeente Smalingerland, <Naam medewerker geanonimiseerd>
Naam: p.b.brouwer@gmail.com
Datum: 6 april 2011 12:05
Onderwerp: knutselmiddagen

Geachte mevrouw Brouwer,

Namens <Naam geanonimiseerd> van de afdeling Samenlevingszaken willen wij u graag het volgende laten weten:

Wij hebben uw mail over uw knutselclub ontvangen. Leuk dat zoveel mensen interesse hebben in en plezier beleven aan uw knutselmiddag. Ik snap dat bij het oprichten van een stichting e.d. veel zaken komen kijken die nieuw voor u zijn. Als gemeente kunnen wij u hier echter niet bij helpen.

Onze welzijnsinstelling, MOS, beheert voor ons diverse wijkaccommodaties. Ik kan mij voorstellen dat een van deze accommodaties het meest geschikt (en voordelig) is voor u om te huren. De MOS kan u ook verder helpen met de diverse aspecten die komen kijken bij het verder professionaliseren van uw activiteit. De MOS is bereikbaar via telefoonnummer <Telefoonnummer geanonimiseerd> en via <Email geanonimiseerd>

Ik wens u veel succes met het vervolg,

met vr. groet,

<Naam medewerker geanonimiseerd>

5.4 Gemeente Staphorst

Van: Gemeente Staphorst, <Naam medewerker geanonimiseerd>

Aan: p.b.brouwer@gmail.com

Datum: 1 april 2011 13:20

Onderwerp: Knutselmiddagen

Beste mevrouw Brouwer,

U heeft op 31 maart een mail gestuurd met betrekking tot het organiseren van knutselmiddagen. Uit uw verhaal maak ik op dat u van plan bent om als zelfstandige (al dan niet in de vorm een stichting) werkzaamheden te gaan verrichten. De eerste stap die u in dat geval moet maken is u laten registreren bij de Kamer van Koophandel. Hier krijgt u alle informatie die nodig is om als zelfstandige te starten.

Met vriendelijke groet,

<Naam medewerker geanonimiseerd>

5.5 **Gemeente Zaanstad**

Van: Gemeente Zaanstad

Aan: p.b.brouwer@gmail.com

Datum: 7 april 2011 10:25

Onderwerp: Betreft: Knutselmiddagen [Incident: 110331-000512]

Geachte mevrouw Brouwer,

Na uw mail te hebben doorgestuurd naar de desbetreffende afdeling, hebben wij het volgende antwoord terug ontvangen.

Binnen de gemeente kunnen wij helaas niets met dit verzoek doen. Bij iets dergelijks opzetten, komt inderdaad veel kijken. Dit is niet iets waar we als gemeente een rol in hebben. Wellicht dat de Vrijwilligerscentrale Zaanstad iets zou kunnen betekenen op het gebied van organisatie-advies en anders de Kamer van Koophandel.

Met vriendelijke groet,

Klant Contact Centrum Zaanstad

Literatuurlijst

Jong, S. de (19 juli 2007) *De betrokken burger, onderzoek naar de behandeling van burgerinitiatieven door de gemeente*. Burgerlijke Raad voor Regeringsbeleid http://www.stevendejong.nl/uploads/eb/1u/eb1u0unWYcF8Xf90UlwSrw/070719_rapport_betrokken_burger.pdf (het laatst geraadpleegd op 12 maart 2011)

Bronnen voor inleiding:

<http://www.binnenlandsbestuur.nl/nieuws/2010/11/impuls-voor-professionalering-burgerparticipatie.412839.lynkx>

<http://www.helpeenburgerinitiatief.nl/>

<http://www.linkedin.com/groups/Burgerparticipatie-Gemeenten-1862626?mostPopular=&gid=1862626>

www.participatieportal.nl